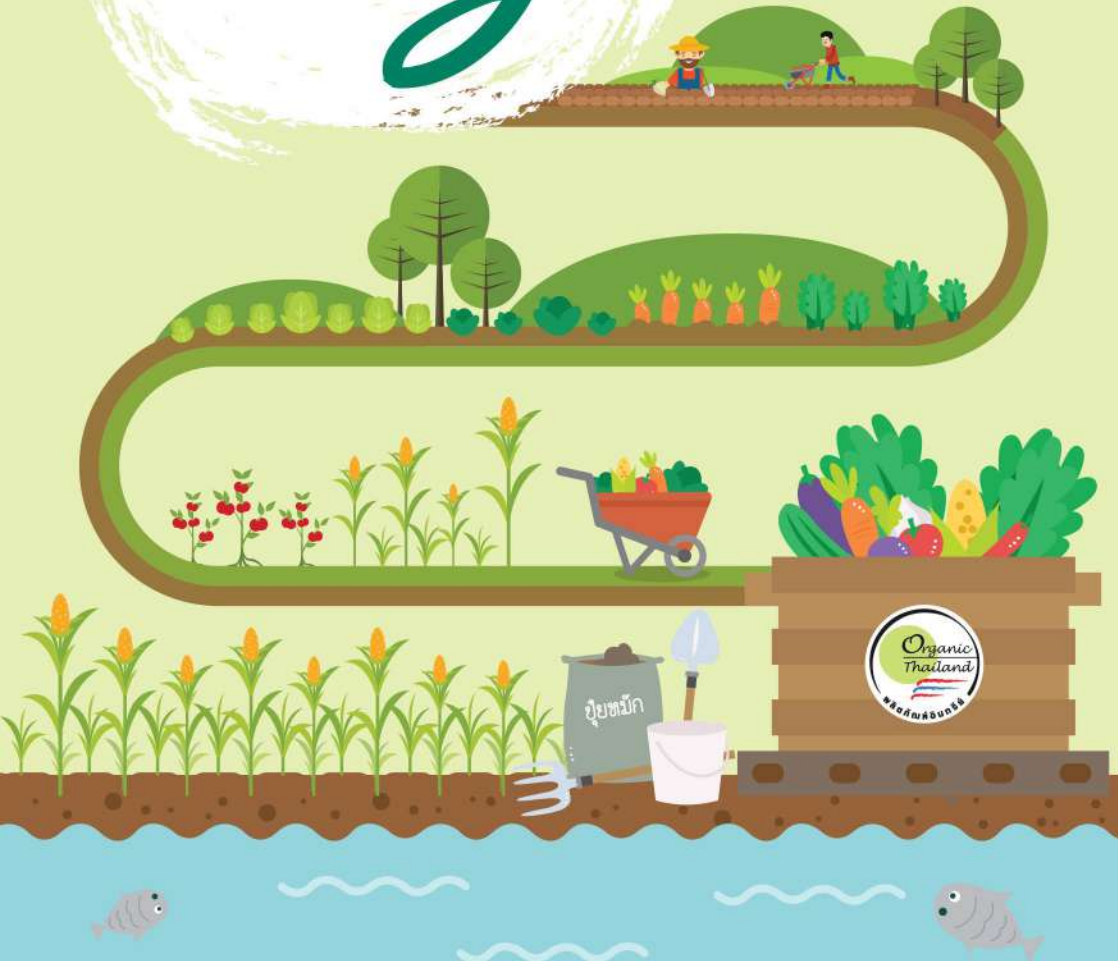

คู่มือ เกษตรอินทรีย์ Organic

เกษตรอินทรีย์

เกษตรอินทรีย์ (Organic/ออร์แกนิก) คือ ระบบการจัดการด้านการเกษตรแบบองค์รวม ที่เกื้อหนุนต่อระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเน้นการใช้วัสดุธรรมชาติ หลีกเลี่ยงวัตถุเคมีที่ได้จากการสังเคราะห์ และไม่ใช้พืช สัตว์ หรือจุลินทรีย์ที่ได้มาจากการดัดแปรพันธุกรรม (GMO) มีการจัดการกับผลิตภัณฑ์ โดยเน้นการแปรรูปด้วยความระมัดระวัง เพื่อรักษาสภาพการเป็นเกษตรอินทรีย์ และคุณภาพที่สำคัญของผลิตภัณฑ์ในทุกขั้นตอน

หลักการของเกษตรอินทรีย์

Organic

- 1 พัฒนาระบบการผลิตไปสู่แนวทางเกษตรผสมผสานที่มีความหลากหลายของพืชและสัตว์

- 2 พัฒนาระบบการผลิตที่พึ่งพาตนเอง โดยเฉพาะปุ๋ยจากวัสดุธรรมชาติภายในฟาร์ม

- 3 ฟื้นฟูและรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดินและคุณภาพน้ำด้วยอินทรีย์วัตถุ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยพืชสดอย่างต่อเนื่อง

- 4 รักษาความสมดุลของธรรมชาติ และความยั่งยืนของระบบนิเวศโดยรวม

- 5 ป้องกันและหลีกเลี่ยงการปฏิบัติที่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

- 6 ยึดหลักการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูปที่เป็นวิถีธรรมชาติ ประหยัดพลังงาน และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

7 รักษาความหลากหลายทางชีวภาพของระบบการเกษตรภายในฟาร์ม และระบบนิเวศรอบข้าง รวมทั้งอนุรักษ์แหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติของพืชและสัตว์ป่า

8 รักษาความเป็นอินทรีย์ตลอดห่วงโซ่การผลิต แปรรูป เก็บรักษา และจำหน่าย

9 หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีสังเคราะห์ตลอดกระบวนการผลิต แปรรูป และเก็บรักษา

10 ผลิตผล ผลิตภัณฑ์หรือส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ต้องไม่มาจากการดัดแปรพันธุกรรม หรือ GMO

11 ผลิตภัณฑ์ หรือ ส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ ต้องไม่ผ่านการฉายรังสี

แนวทางการผลิตเกษตรอินทรีย์ ตามมาตรฐาน

1 เกษตรกร/ผู้ประกอบการ

2 ปฏิบัติตามข้อกำหนด/มาตรฐาน

เช่น มกษ., มกท., IFOAM, สหรัฐอเมริกา, ญี่ปุ่น, สหภาพยุโรป

ไม่ใช่สารเคมีสังเคราะห์ตลอดกระบวนการผลิต

3 ขอการรับรองจากหน่วยรับรอง

เช่น กรมวิชาการเกษตร, กรมการข้าว,
กรมประมง, กรมปศุสัตว์, กรมหม่อนไหม, มกท.

4 ได้รับการรับรองระบบ การผลิตเกษตรอินทรีย์

5 ผู้บริโภคเกิดความเชื่อมั่น

แสดงเครื่องหมายรับรอง
บนสินค้า

การแสวงหาเครื่องหมายรับรอง และการกล่าวอ้างว่าเป็นอินทรีย์

เครื่องหมายแสดง
ตรารับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

“ผลิตภัณฑ์อินทรีย์”

ต้องมีส่วนประกอบที่มาจากการผลิตแบบอินทรีย์ ตั้งแต่ 95% ขึ้นไป
จึงสามารถแสดงเครื่องหมายรับรอง “Organic Thailand” ได้

ผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้ถ้อยคำแสดง
ว่ามีส่วนประกอบของสินค้าเกษตรอินทรีย์ได้
แต่ **ห้ามแสดง** เครื่องหมายรับรอง

“ผลิตภัณฑ์มีส่วนประกอบ จากผลิตผลอินทรีย์”

ส่วนประกอบจากการผลิตแบบอินทรีย์ < 95% แต่ > 70%
❌ ห้ามแสดงเครื่องหมายรับรอง “Organic Thailand”

“ผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ ช่วงปรับเปลี่ยนเป็นอินทรีย์”

❌ ห้ามแสดงเครื่องหมายรับรอง “Organic Thailand”

ผลิตภัณฑ์แบบอินทรีย์ ดี๊กว่า เกษตรอินทรีย์

ผลิตภัณฑ์ที่สามารถแสดงข้อความว่าเป็นอินทรีย์และแสดงเครื่องหมายรับรองเป็น ได้ ส่วนประกอบทั้งหมดของผลิตภัณฑ์ต้องมาจากระบบการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์

กรณีไม่ได้มาจากส่วนประกอบอินทรีย์ทั้งหมดให้คำนวณตามนี้

ตัวอย่าง

วิธีคิดว่าเป็น "อินทรีย์" หรือไม่

- ข้อกำหนดระบุว่าไม่คือน้ำและเกลือมาคำนวณ

- ดังนั้น 98 ส่วน จึงเท่ากับ 100%

- วิธีคำนวณ $\frac{\text{ส่วนอินทรีย์} \times 100}{\text{จำนวนส่วนนี้เท่ากับ } 100\%}$

- เห็นแห่งปรุจรสเป็นอินทรีย์หรือไม่

$$\frac{94 \times 100}{98} = 95.92\%$$

สามารถแสดงข้อความ และติดเครื่องหมายรับรอง ได้ เพราะมีส่วนประกอบที่มาจากการผลิตแบบอินทรีย์มากกว่า 95%

ส่วนประกอบมาจากการผลิตแบบอินทรีย์ ตั้งแต่ 95% ขึ้นไป สามารถติดเครื่องหมายรับรอง ได้

ตัวอย่าง

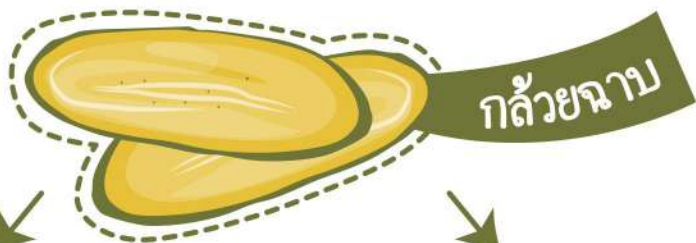
ผลิตภัณฑ์ที่ไม่สามารถแสดง

เครื่องหมายรับรอง

เพื่อกล่าวอ้าง

เป็นผลิตภัณฑ์อินทรีย์ได้

มีส่วนประกอบ
อินทรีย์ เพียง 80%

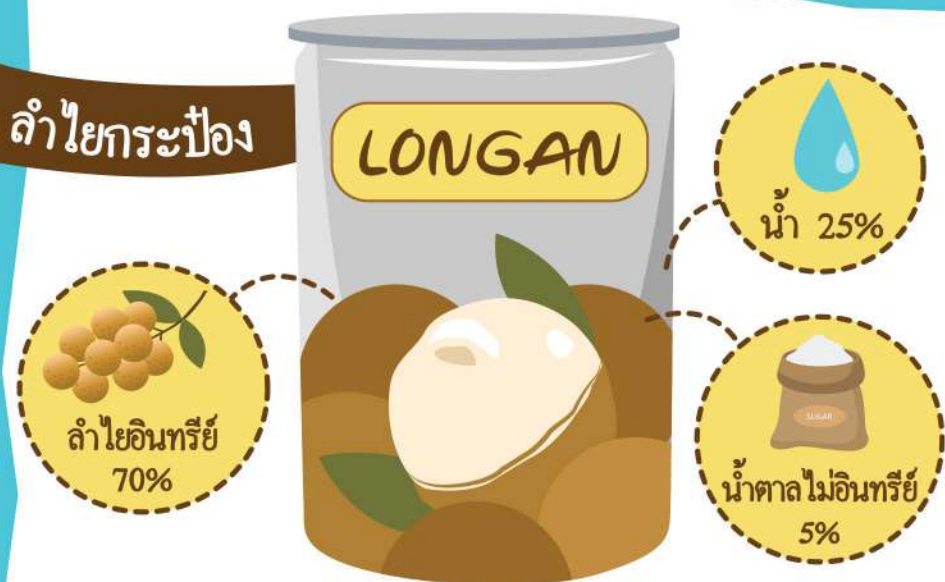
เนื่องจากส่วนประกอบจากการผลิตแบบอินทรีย์ < 95% แต่ > 70%

จึงห้ามแสดงเครื่องหมายรับรอง “Organic Thailand”
เพื่อกล่าวอ้างว่าเป็นผลิตภัณฑ์อินทรีย์ แต่อาจใส่ข้อความอื่น
เช่น “กล้วยฉาบผลิตภัณฑ์อินทรีย์” หรือ “กล้วยอินทรีย์ฉาบ” ได้

ลำไยกระป๋อง

การระบุเครื่องหมายรับรองสินค้า “อินทรีย์” ต่อท้ายส่วนประกอบ

สัดส่วนประกอบ เป็นร้อยละต่อน้ำหนัก เรียงจากมากไปน้อย ให้แสดง
เครื่องหมายรับรองดังนี้ (ยกเว้นน้ำ)

1. ลำไยอินทรีย์ 70%
2. น้ำตาลไม่อินทรีย์ 5%

ข้อกำหนดระบุว่า
ไม่คิดน้ำและเกลือ
มาคำนวณ

ตัวอย่างนี้ ห้ามแสดงเครื่องหมายรับรอง เพราะมีส่วนประกอบ
ที่มาจากการผลิตแบบอินทรีย์น้อยกว่า 95%

วิธีการเลือกซื้อ สินค้าเกษตรอินทรีย์

สินค้าเกษตรอินทรีย์ คืออย่างไร?

สินค้าเกษตรอินทรีย์ ได้มาจากระบบการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ที่ไม่ใช้สารสังเคราะห์ เช่น ปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ไม้ใช้พันธุพืชหรือสัตว์ที่ดัดแปรพันธุกรรม (GMO) ระบบการผลิตไม่กระทบระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม จึงเป็นผลิตภัณฑ์ที่มั่นใจได้ว่าปลอดภัย ดีต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ผู้บริโภคจะมั่นใจได้อย่างไรว่าสินค้าที่ระบุว่าเป็นเกษตรอินทรีย์ที่จำหน่ายอยู่ในตลาดเป็นของแท้ ?

- ในปัจจุบันมีสินค้าที่วางจำหน่ายในท้องตลาดระบุว่าเป็นเกษตรอินทรีย์จำนวนมาก ซึ่งผู้บริโภคอาจไม่มั่นใจว่าสินค้าใดเป็นสินค้าเกษตรอินทรีย์ของแท้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงขอแนะนำให้ผู้บริโภคเลือกซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์จากหน่วยงานที่เชื่อถือได้ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น

รับรองโดย
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รับรองโดย
หน่วยรับรองเอกชนในประเทศ

รับรองโดย หน่วยรับรองต่างประเทศ

ก่อนซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ทุกครั้ง
ผู้บริโภคอย่าลืมสังเกตเครื่องหมายรับรอง
มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่เชื่อถือได้
ซึ่งมีทั้งเครื่องหมายรับรองในประเทศ
และต่างประเทศ

ติดต่อสอบถาม

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทร 02 561 2277 โทรสาร 02 579 7449

www.acfs.go.th

เอกสารเผยแพร่ พิมพ์ครั้งที่ 2 (ฉบับปรับปรุงใหม่) สิงหาคม 2561 จำนวนพิมพ์ 10,000 เล่ม

มกอช. - 2561 - กสม. - 19